

Cultura Nostra
Kárpát-medencei Történelmi Vetélkedő

2012. december 13.

A megadott 4 lehetőségből válasszátok ki a helyes megoldást!

1. Hogy nevezzük idegen szóval a dicsőítő költemény műfaját?
  - a) elégia
  - b) epithalamium
  - c) **panegyricus**
  - d) epigramma

2. Melyik antik költő hatása érzékelhető Janus Pannonius epigramma-költészetében?
  - a) Horatius
  - b) **Martialis**
  - c) Iuvenalis
  - d) Lucretius

3. Milyen tisztségre nevezte ki a király Hunyadi Jánost Szendrónél bizonyított vitézségét követően?
  - a) **szörényi bán**
  - b) temesi ispán
  - c) erdélyi vajda
  - d) Beszterce grófja

4. Ki a kapta a képen látható várat?

a) **Vajk**

c) Radul

b) Serba

d) Nicolae

5. Ki vezette a török hadakat Hunyadi és Kamonyai páncélcseréjekor?

a) Ali Kodzsa bég

c) Sehabeddin beglerbég

b) Iszhák bég

d) **Mezid bég**

6. Ki vezette 1443 Karácsonyán a Hunyadira törő török hadakat?

a) Ali

c) Husszein

b) **Kászim**

d) Rumili

7. Melyik itáliai város szolgálatában állt Hunyadi János?

a) Róma

c) Nápoly

b) **Milánó**

d) Ravenna

8. Melyik tisztséget nem a bátaszéki győzelmet követően kapta Hunyadi János?
- a) nándorfehérvári főkapitány
  - b) temesi ispán
  - c) erdélyi vajda
  - d) **szörényi bán**
9. Melyik települést adta zálogba Zsigmond Hunyadi Jánosnak itáliai tartózkodásuk idején?
- a) **Papi**
  - b) Pápa
  - c) Pópa
  - d) Pipa
10. Melyik volt a következő Hunyadi birtokokat gyarapító település?
- a) Csillag
  - b) Nap
  - c) **Hold**
  - d) Arad
11. Kiknek a felkelésében bíztak az 1444-es hadjárat előtt szerveződő keresztény seregek?
- a) kormorán
  - b) karaván
  - c) **karamán**
  - d) karakán
12. Melyik albán fejedelemmel folytatott levelezést Ulászló király?
- a) **Szkander**
  - b) Expander
  - c) Szalamander
  - d) Salabakter
13. Kinek a hatására szegte meg a drinápolyi békét Ulászló?
- a) **Cesarini**
  - b) Hunyadi
  - c) Brankovics
  - d) Zsófia (Ulászló édesanyja)

14. Mekkora fizetség fejében vállalták a genovaiak a törökök átszállítását a tengerszorosokon?
- a) 1 arany/janicsár
b) 1 arany/hajó
c) 1 arany/ló
d) **1 arany/fő**
15. Kb. hány művet tartalmaztak Mátyás király Corvinái?
- a) 2-3000
b) 1-200
c) **4-500**
d) 2-300
16. Ki volt az egyetlen főúr, aki dandárjával megjelent Nándorfehérvárnál?
- a) Kiss Ernő
b) **Kórógyi János**
c) Nádasdy Ferenc
d) Hadik András
17. Milyen egyházi méltóságba emelkedett a Hunyadi fiúk első nevelője?
- a) **lembergi érsek**
b) pécsi püspök
c) váradi püspök
d) salzburgi érsek
18. Melyik tisztség betöltésével került Hunyadi László a bárók közé?
- a) szörényi bán
b) **pozsonyi ispán**
c) erdélyi vajda
d) temesi ispán
19. Az alábbi hölgyek közül ki az, aki korai halála miatt nem lett Mátyás első felesége?
- a) Aragóniai Beatrix
b) Garai Anna
c) Podjebrád Katalin
d) **Cillei Erzsébet**

20. Ki ajándékozta Mátyásnak Andrea Verrocchio Nagy Sándort és Dáriuszt ábrázoló domborműveit?

- a) Federico Gonzaga
- b) Ercole d'Este
- c) **Lorenzo Medici**
- d) Francesco Sforza

21. Ki az, aki nem került szóba a trón várományosaként V. László halálát követően?

- a) **Giskra**
- b) III. Frigyes
- c) Vilmos
- d) Kázmér

22. A lakosság hány százalékát alkotta a nemesség?

- a) 1%
- b) **4,4%**
- c) 10%
- d) 20%

23. A nemesség hányadrésze volt egytelkes?

- a) 1/3
- b) **2/3**
- c) 1/4
- d) 1/2

24. Mennyi volt egy lovas katona havi zsoldja?

- a) 8-10 forint
- b) 4-5 forint
- c) 1 forint
- d) **2-3 forint**

25. Az ország várainak hány százaléka volt nemesi tulajdonban?

- a) 10,5
- b) **44,7%**
- c) 21,9
- d) 13,1

26. Melyik folyó nem határolja a macsói bánság területét?

- a) **Orbász**
- b) Drina

c) Száva

d) Kolubara

27. Melyik volt az első, Hess András nyomdájából kikerült nyomtatott könyv?

a) Antonius Florentinus: Confessionale

b) Basilius Magnus: De legendis poetis

c) Xenophon: Apologia Socratis

d) **Cronica Hungarorum**

28. Mi volt a székelyispán honorbirtoka?

a) **Görgény**

c) Torja

b) Zabola

d) Tusnád

29. Melyik város volt a horvát bán székhelye?

a) **Knin**

c) Vrana

b) Zágráb

d) Clissa

30. Mit jelent a palotás kifejezés?

a) palotával/kúriával rendelkező nemes

b) jobbágyok körében kedvelt tánc

c) **udvari nemesség**

d) palotában szolgálatot teljesítő familiáris

31. Hány megye tartozott a macsói bánság joghatósága alá?

a) 5

b) 7

c) **6**

d) 8

32. Ki vezette a Podjebrád Györggyel folytatott tárgyalásokat Mátyás kiszabadulásáról?

- a) Szilágyi Mihály
- b) Szilasi Vince
- c) **Vitéz János**
- d) Szécsi Dénes

33. Az alábbi színek közül az egyik nem a hagyományos kerámiaművesség alapszínei közé tartozik. Melyik ez?

- a) **világoskék**
- b) sárga
- c) zöld
- d) vörösesbarna

34. „Képeden élni fog arcunk sok-sok századon által” Melyik itáliai festőre utal az idézett sor?

- a) Francesco Roselli
- b) Ercole de' Roberto
- c) Albertus Florentinus
- d) **Andrea Mantegna**

35. Hány éves korában kötött Podjebrád Katalin házasságot Mátyással?

- a) **14**
- b) 18
- c) 16
- d) 20

36. Milyen méltóságot viselt Rozgonyi János Mátyás királlyá választásakor?

- a) temesi ispán
- b) nádor
- c) **erdélyi vajda**
- d) országbíró

37. Ki a szerzője „Az ember” című műnek?

- a) Antonio Bonfini
- b) **Galeotto Marzio**
- c) Lippo Brandolini
- d) Marsilio Ficino

38. Melyik rend híres szerzetese volt Temesvári Pelbárt?

- a) karthauzi
- b) pálos

c) domonkos

d) **ferences**

39. Hogy nevezték a római korból megmaradt, kavicsal vagy mésszel megerősített utakat?

a) **öttevény**

c) kavicsos út

b) makadámút

d) limes

40. Mi volt a büntetése annak a személynek, aki megszegte Mátyás következő törvényét:

„nem lehet fegyvert vinni az ivókba”

a) a kocsmákban egy évig csak vizet ihatott

b) egy esztendőre kitiltották a település ivóiból

c) **két éjszakára étel és ital nélkül kalodába ültették**

d) örökre eltiltották a fegyverviseléstől

41. Kik az alkotói az alábbi festményeknek?

a) Wágner Sándor

c) Madarász Viktor

b) Benczúr Gyula

d) **Székely Bertalan**

42.

a) Székely Bertalan

c) Madarász Viktor

b) **Benczúr Gyula**

d) Wágner Sándor

43.

a) Madarász Viktor

c) Székely Bertalan

b) Benczúr Gyula

d) **Wágner Sándor**

44.

a) Benczúr Gyula

c) **Madarász Viktor**

b) Wágner Sándor

d) Székely Bertalan

45.

a) Lotz Károly

c) **Vízkelety Béla**

b) Than Mór

d) Zichy Mihály

46. Hol találhatóak az alábbi templomok?

a) **Pozsony**

c) Kolozsvár

b) Nagyszombat

d) Sopron

47.

a) Feldebrő

c) **Garamszentbenedek**

b) Pécsvárad

d) Tarnaszentmária

48. Hol találhatóak az alábbi várak/paloták?

a) Sümeg

b) **Nagyvázsony**

c) Diósgyőr

d) Boldogkőváralja

49.

a) **Szendrő**

c) Gyula

b) Márévár

d) Várpalota

50.

- a) Gödöllő
b) Veszprém
c) Sárospatak
d) **Visegrád**

51. Hogy nevezzük a ferences rend szigorúbb, Szent Ferenc reguláját szorosabban megtartó ágát?

- a) konventuális
b) **obszerváns**
c) minorita
d) mariánus

52. Hol végezte Csezmicei János a jogi tanulmányait?

- a) Ferrara
b) **Padova**
c) Bologna
d) Krakkó

53. Hány éves volt Kunigunda Mátyás leánykérésekor?

- a) **5**
b) 12
c) 8
d) 10

54. Melyik osztrák város nem került Mátyás fennhatósága alá?

a) **Salzburg**

c) Bécs

b) Sankt Pölten

d) Fürstenfeld

55. Az Oszmán Birodalom keleti ellenfelei közül ki volt az az uralkodó, akivel Mátyás felvette a kapcsolatot az 1470-es években?

a) IV. Vahtang

c) Timur Lenk

b) **Uzun Hasszán**

d) Ibrahim Mirza

56. Az Oszmán Birodalom 1480-ban kísérletet tett Rodosz elfoglalására. Ki birtokolta ekkor a szigetet?

a) sárkányrend

c) teuton lovagrend

b) templomosok

d) **johanniták**

57. Kivel szemben szerezte meg a trónt II. Bajezid szultán?

a) Jam herceg

c) Ham herceg

b) **Dzsem herceg**

d) Dzsín herceg

58. Hol nyújtott segítséget Mátyás apósának a törökkel szemben?

a) **Otranto**

c) Veneto

b) Trento

d) Spoleto

59. Hogy hívták Mátyás 2. apósát?

- a) **Ferdinánd**
- b) László
- c) Ulrik
- d) György

60. Az alábbi várak közül melyik nem a külső védelmi vonalon található?

- a) Nándorfehérvár
- b) Szabács
- c) **Pétervárad**
- d) Jajca

61. Mivel magarázták a XVI. században a pozsonyi ispán 1487-es bebörtönzését?

- a) a király meg akarta szerezni az ispán vagyonát
- b) **Mátyás beleszeretett a feleségébe**
- c) az ispán szövetkezett a csehekkel
- d) az ispán szövetkezett III. Friggyessel

62. Mennyi ideig élt együtt Mátyás Corvin János édesanyjával?

- a) 2 év
- b) 6 hónap
- c) **5 év**
- d) 10 hónap

63. Hol kapta a hírt Mátyás, hogy Beatrix édesapja beleegyezett házasságkötésükbe?

- a) Olmütz
- b) **Boroszló**
- c) Bécs
- d) Buda

64. Mi jelentett Beatrix származásában szégyenfoltot?

- a) **édesapja törvénytelen gyermek volt**
- b) édesanyja törvénytelen gyermek volt
- c) felmenőinek többsége házasságon kívül született
- d) Beatrix rangon aluli házasságból származott

65. Kinek a leánya volt Cillei Erzsébet?

- a) Habsburg Mária
- b) Cillei Borbála
- c) Jagelló Anna
- d) **Brankovics Katalin**

66. Ki koronázta meg az ország hagyományainak megfelelően Beatrix királynét?

- a) **veszprémi püspök**
- b) kalocsai érsek
- c) esztergomi érsek
- d) pannonhalmi főapát

67. Az alábbi tevékenységek közül mit tartott Beatrix királyné a legfontosabb feladatának?

- a) **udvarhölgyei kiházasítását**
- b) a külügyek intézését
- c) az étrend összeállítását
- d) ruhatárának rendezését

68. Ki(k)re bízták Corvin János nevelését?

- a) **a Bibliotheca Corviniana vezetőjére**
- b) a kancellárra
- c) a szepesi káptalanra

d) a jezsuitákra

69. Ki volt a Bibliotheca Corviniana első könyvtárosa?

a) Johannes Regiomontanus   **c) Galeotto Marzio**

b) Taddeo Ugoletto   d) Hess András

70. Hány éves volt az 1487-ben Beatrix közbenjárására kinevezett esztergomi érsek?

a) 22   b) **8**   c) 6   d) 76

71. Hogy hívták azt a német lovagot, akit Mátyás kihívott egy küzdelemre?

a) Suohla   c) Bernard

b) Hermann   d) **Holubár**

72. Kb. hány ökör értékű váltságdíjat fizetett Mátyás a bécsújhelyi békében?

a) 800   c) **80000**

b) 8000   d) 80

73. Milyen bűncselekmény kapcsolódik/kapcsolódhat a nagyvázsonyi várhoz?

a) közszeméremsértés   c) **férjgyilkosság**

b) rablás   d) istenkáromlás

74. Melyik egyházmegye püspöke volt Janus Pannonius?

- a) Eger
- b) **Pécs**
- c) Nyitra
- d) egyik sem

75. Az alábbi tisztségek közül melyiket töltötte be Hangácsi Albert és Matucsinai Gábor is?

- a) **személynök**
- b) nádor
- c) horvát-szlavón bán
- d) végvári kapitány

76. Hány alkalommal vetett ki Mátyás rendkívüli hadiadót?

- a) 32
- b) **43**
- c) 25
- d) 10

77. A felsorolt bevételek közül, melyikből származott a legtöbb kincstári jövedelem?

- a) pénzverés-és bányajövedelmek
- b) koronavám
- c) **só**
- d) szászok adója

78. Hol működött rövid ideig Mátyás korában egyetem?

- a) Fehérvár
- b) **Pozsony**
- c) Várad
- d) Buda

79. Milyen tisztséget töltött be az erdélyi összeesküvés idején Szentgyörgyi és Bazini János?

- a) kincstartó
- b) országbíró
- c) **erdélyi vajda**
- d) nádor

80. Melyik ókori történetíró művét fordította le Janus Pannonius?

- a) **Plutarkhosz**
- b) Tacitus
- c) Florus
- d) Velleius Paterculus

81. Milyen büntetésben részesültek az erdélyi összeesküvés főúri résztvevői?

- a) karóbahúzás
- b) **kegyelmet kaptak**
- c) akasztás
- d) keréketörés

82. Milyen kollektív büntetéssel sújtotta a király az erdélyi felkelő nemességet?

- a) megszüntette az adómentességüket
- b) **csökkentette a vérdíjukat**
- c) elkobozta birtokaikat
- d) pénzbüntetésre

83. Ki ellen vezetett Mátyás hadjáratot a felkelést követően?

- a) **Nagy István**
- b) Kis János
- c) Szabó György
- d) Kovács István

84. Minek köszönhette megmenekülését a cseh háborúk idején a fogságba esett Mátyás király?

- a) erejének

b) egy cseh szolgálóleánynak

c) **nyelvtudásának**

d) édesanyja pénzének

85. Hol választották meg a cseh rendek Mátyást királynak?

a) Brünn

c) Kremsier

b) **Olmütz**

d) Pilsen

86. Melyik családdal állt rokoni kapcsolatban Vitéz János anyai ágon?

a) Pandúr

c) **Garázda**

b) Rab

d) Tolvaj

87. Milyen néven iratkozott be Vitéz János a bécsi egyetemre?

a) Vitéz János

c) Garázda János

b) **Johannes de Zredna**

d) Rab János

88. Melyik várost nevezték körösparti Athénnek?

a) Szarvas

c) **Várad**

b) Szeged

d) Gyula

89. A matematikai melyik ágában jeleskedett Regiomontanus?

a) **trigonometria**

c) számelmélet

b) analízis

d) halmazelmélet

90. Olyan krónikás, aki világi emberként fogott hozzá a magyar történelem megörökítéséhez. Ki ő?

a) **Thuróczy János**

c) Pietro Ransano

b) Kálti Márk

d) Küküllei János

91. Ki vezette a Felvidék visszaszerzéséért indított hadjáratokat a huszita vezér, Giskra ellen?

a) Rozgonyi Osvát

c) **Rozgonyi Sebestyén**

b) Rozgonyi János

d) Salánki Ágoston

92. Melyik erősség elfoglalásával biztosították a Mátra ellenőrzését a csehek?

a) Sirok

c) Eger

b) **Gyöngyöspata**

d) Nána

93. Milyen céllal vetették ki először a rendkívüli hadiadót?

a) a török elleni háborúhoz

b) **a korona visszaváltására**

c) Giskra elleni háborúhoz

d) Cillei birtokainak elfoglalásához

94. Melyik volt az utolsó cseh ellenálló vár?

a) **Kosztolány**

b) Hluboka

c) Lednice

d) Spilberk

95. Ki védte Mátyással szemben a fenti várat?

a) Milos Pivo

c) Bohumil Škoda

b) **Jan Svehla**

d) Antonin Smetana

96. Ki lett Garai László utóda a nádori méltóságban?

a) Lábatlani János

c) **Ország Mihály**

b) Dengelegi Pongrác János

d) Pakosi László

97. Milyen rokoni kapcsolatban állt Janus Pannonius Vitéz Jánossal?

a) nagybátyja

c) nevelőapja

b) sógora

d) **unokaöccse**

98. Mi okozta Podjebrád Katalin halálát?

a) **gyermekági láz**

c) vérhas

b) pestis

d) gutaütés

99. Ki mondta Mátyás székesfehérvári temetésén a gyászbeszédet?

a) Veronai Gábor

c) Báthory Miklós

b) **Pietro Ransano**

d) Várdai István

100. Az alábbi orvoskutatók közül ki próbált magyarázatot találni Mátyás király halálának körülményeire?

a) Szent-Györgyi Albert

c) Selye János

b) **Korányi Frigyes**

d) Semmelweis Ignác